

מסורת הש"ס

(א) [שבת מו. וט"ז. ג.] לעיל
 עו: פו: א. [ויקרא מג. דה
 סו: ועי' תוי"ט ע"ס ד"ה
 ר"ח. ד] (לעיל ת. ט: ע:
 ע"ש וט"ז. ט.) [זבחים
 א'תא חלר קטנה שפירא
 לגדולה וכן הוצא משנה
 דהכל לעיל ת. ט: וז"מ
 מגשין כשי' דהכל ד"ה
 הגדול ותי' דומיא דהכל
 קטנה שפירא לגדולה ותי'
 הכל ברב אלפס י"ט כתיב'
 הפסחים וכן הוצא כגומין
 בע"כ והא מן חלר גדולה
 וכן וכן ע"ד לקמן פ"ג דף
 (ו) ש"ך (ע"ג. פ.) ז"ל אפילו
 מורכב. (ח) ועי' בריטב"א,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ותי' אמר ר' יוחנן הכי הלכ' כר' שמעון
 החצירות רשות אחת
 ואפילו עירבו ע"ד:
 (ב) תוי"ט ד"ה אף ותי'
 לעיל. כ"ז ע"פ פ"ט:

מוסף רש"י

הלכה כסתם משנה.
 רבי חסד המשה וכשרה
 דברי מר וישו בעיני
 שאלו קסם ולא הכיר עס
 אומרו עילין כדי שלא יהו
 שניה מפי יחיד ורש"ן
 כאלו נקט מפי המומים
 ועשו כמותן (ביצה טו.)
 וירחוב ארבעה. ש"ס
 סיפא נקט ליה דבעי
 למתני יחי בראש פירית
 אלו עולין מכלן ואולין
 ויבדל שלא יורידו למטה
 דחשיב שרואף גנאפי
 נפשיה ולא מעטלן לא לני
 האי ולא לגבי האי, אבל
 לענין מיהו מלמיה כל
 הדוא פומיה הו' קטומה
 ואין מערבין אחד (ש"ד
 עו.) ובי רבי יוחנן
 רבי שמדל את המשנה לא
 שאלה שפסח משנה, שלא
 רצה לסותמה, ר' חייא.
 תלמידו, מנין לו. ששלמה
 ממונו שסתמה כבנייהא
 (ביבמות טו.) גדולה
 מותרת. ולא אסרי בני
 קטנה עליה. דלגבי גדולה
 פסח הוא דיש על שיו
 מכלן ומכלן והו' כשתי
 חצירות ופסח אחד ביניהן
 דלא אסרן אהדדי, ולקמן
 מוקי על בשרין קטנה
 רחבה יותר מעשר דאי
 יותר מעשר לא הו' פסח
 גבי גדולה (ע"ד ח.)
 וקטנה אסורה. דלגדיה
 לאו פסח הוא אלא פינה
 ונעשת רשותן של בני
 גדולה שדורי גדולה
 עמו. (שם.) שדורי גדולה
 בקטנה. כלומר אסורה
 בקטנה. דלגדיה הוא
 דבעולה לגביה ואין דיוור
 קטנה בגדולה. דלגבי
 גדולה פסח הוא ופתי
 חצירות שיש ביניהן פסח
 לא אסרן אהדדי כדלחייק
 פסח חלוץ (לעיל ע"ז)
 פסח היתול עד עשר
 אמות, אם רלו מערבין
 עטם וסם רלו מערבין
 אחד, מפני שהוא פסח
 וטעיה מומיהם זה מה
 (לעיל ז.)

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צב.

עין משפט
נר מצוה

ומי אמר ר' יוחנן הכי הלכה כר' שמעון (א) ואפילו עירבו לחצירות רשות אחת: ובלבד שלא יורידו למטה. אלמא אסור להוציא מחצר לחצירותה אי אמרת בשלמא בעירבו אסור אוקימנא להא בעירבו אבל השתא במאי תוקמא: שלא יהא זה עומד במקומו. בקרקעית החצר. ל"א שיהא זה עומד במקומו גרסינן ועל ראש הכותל קאמר: ויכי רבי לא שאלה. למשנה זו במשנתנו: רבי חייא. שסדר וסתם את הכריתא ותלמידו היה: מניין לו. זה הפירוש ולעולם למטה דסתם רבי מנתי' צבתים קאמר שלא יוריד מראש הכותל ויולך לצימו: וחורבה אחת צביהם. לא שאל שאלה ולא שאל של אחרים דהא אוקמא כר"ש שאין חילוק רשות אלא צבתים וכגון שאינה פרוצה לשמות הרצים: אחת עירבה. לעלמה ושכיחי מאני צבתים בגווה: אמר רב הונא נותנין חורבה לוו שאלה עירבה. להוציא לה כלים ששבתו בחצר דהא לא שכיחי בה מאני צבתים הואיל ולא עירבה אבל לשעירבה לא רב הונא תלמידו רב הוה דלמר הלכה כר"ש בשלל עירבו אבל עירבו לא: והייא בר רב אמר אף לשעירבה. אני שמעתי מאבא אף לשעירבה נותנין אותה ומדעתי אני מפרש דהאי דלמר אבא אף לשעירבה לאסור את שתייהן דלמר גזר לא עירבה אטו עירבה דאי מפקי הני לגווה הני נמי אתו ומפקי: וא"ר. צמה ששמעתי אף לשעירבה להחיר קאמר אבא דשתייהן מותרות ולא גזר אבא בעירבה משום מאני צבתים קשיא לי צביתא דאבא דלמר לעיל (ל"א.) הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבה לא מפני מה אין נותנים חצר שלא עירבה לחצר שעירבה כתיבם כליה לתוך חצירתה ותוליאם הא לא גזר רב צבורה כלומר נהי נמי דתשני לי דהא דלמר רב לעיל אבל עירבה לא מודה הוא דאותה שלא עירבה מכנסת ומוליאם כליה לתוך שעירבה דהא לא שכיחי בה בשלל עירבה מאני צבתים ואל"ר. דבהא שכיחי לא חיישינן דסתמא כי משתמש איניש צביתא ואלא חצירה. מיהו קשיא לי אמאי אסר אבא לשעירבה דקאמר רב להיתר קאמר גזרי חצירות אמאי גזר משום דכיון דמינטרי כלים בחצר שכיחי לאפוקי מאני טובה וחיישינן דלמא מחלפי מאני צבתים דהלך ומפקי לחצירתה שרי נשמרים גם צבוחה אבל חורבה לא עבדי בה איניש לאפוקי מאני טובא: איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושסיהן מותרות ואם סאמר שסיהן אסורות. וטעמא משום דשמעינן ליה לאבא דקאמר אבל עירבו לא אלמא על כרחך אפילו דחקת למילתיה דאבא לאוקומא להאי דלמר דלמטרל כליה לשלל עירבה אבל שלא עירבה מותרת לתוך שעירבה שמעינן מיהא דאין נותנין שלא עירבה אלמא גזר בעירבה משום מאני צבתים וצבורה נמי על כרחך שעירבה אסורה בה ובי אמר אבא דיהצי לה לתרוייהו לאיסורא קאמר לא דמי: הסם. גבי חצירות כיון דמינטרי מאני טובא וחיישינן דלא ליפוק לה מאני צבתים אבל חורבה לא: ברתני' הגדול מותר. להכניס לו כלי הבית שלמטה ואין בני קטן אסרין עליו דלגבי גדול הך פרכה פסח הוא דשרי בגיפופי וכגון דאין הפרכה יותר מעשר אבל קטן אסור לו להוציא כלי הבית דעני גדול אסרי עליה דנפך לו צמלוהו. ודברי הכל היא דאפילו ר' מאיר לא אמר גגין רשות אחת אלא לכלים ששבתו צמון אבל לכלים ששבתו צבתים לא דומיא דחצר קטנה שפירא לגדולה דלכילי עלמא חצירות רשות אחת הן ולענין כלי צבתים אסרה גדולה אקטנה: גדולה מותרת. להוציא כלי הצבתים שבה אם עירבה לעלמה ולא אסרי עלה בני קטנה: גב' פירסי. חצר וגג: מה חצר דמינטרי מחליף. שפירי יש לה מתיחות: איך גג. נהי נמי דשרינן ליה צבתיחות תחתונות משום גוד אסיק מיהו מתיחות יכרות בעינין שלא יהא גג צולט חוצה להם דאי לא מתיכרא לא אמרינן גוד אסיק וגדול נמי אסור דאין לו שום מתיחה וכל שאין לו מתיחות אינו רשות היחיד. כל גגין שלהן חצירות היו ולא משופעין: ועשמואל דלמר [פ"ט.] אפילו לא מתיכרא אמרינן גוד אסיק להכי מתינה גבי הדדי דמה חצר דדרסי לה רבים אף גג האי דקמני קטן אסור משום דדרסי רבים מזה לזה דהוי לה מחילה תחתונה שצביהם מחילה נדרסת ולא מניית למיגד ואסוקה אבל לא חצר דרסי צהן אף קטן שרי דאמרינן גוד אסיק ותפסיק המחילה צביהם ואל"ר דמכסיא ולא מתיכרא: דיווי גדולה. מושלין בקטנה ומושקין אותה אל"ן: ואין דיווי קטנה. מושלין בגדולה למושבה אל"ן: אסור לזרוע את הפטמה. דכמאן דהויא קטנה כולה צמון גדולה דמי ואפילו מרחיק ארבע אמות מן הגפנים שאפילו צמון הגדולה מותר להרחיק ולזרוע הכא אסור דקמני מנתי' מפני שהיא כפתחה של גדולה אלמא כולה כחד פסח משוה לה: (ג) גפנים מותרין. דהא אין דיווי קטנה מושלין בגדולה: גפנים

והיא אמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה. וקשה דסתם ואח"כ מחלוקת הוא ולאמר בהחולץ (ביבמות דף מ"ג:) דאין הלכה כסתם ואע"ג. דלכל הפחות חשיב סתם כרבים כלפי היחיד הכא אין נפקא מינה דבלאו הכי פליגי רבנן עליה ומירך הר"ח הכן דעיקר קושיא לר"י אינה אלא דלא גזר וצוה הדבר הו' מחלוקת ואח"כ סתם מחלוקת בשלש חצירות צמי שהוציאוהו (לעיל דף מ"ה:) וסתם צפרק חלוץ (לעיל דף ע"ו:) אבל הכא לא פליגי בגזירה: מפני מה אין נותנין חצר שלא עירבה לחצר שעירבה. משום דאיידי צבתה עירבה וסתם לא עירבה נקט האי ליטנא והוא הדין דהוה מלי למימר מפני מה אין נותנין חצר שעירבה לשעירבה ובקונטרס פירש שפיר:

איכא דאמרי אף לשעירבה ושתייהם מותרות. לפי האיכא דלמתי קשיא הא דלמר צפרק הדר (לעיל דף ע"ז.) ר' יוחנן אמר (ג) אף לחורבה ורבי יוחנן לטעמיה דלא גזר למטה. ופריקין, מאי לא אמר אף לשעירבה ושתייהן אסורות וא"ת שתיהן מותרות מפני מה אין נותנין חצר שלא עירבה לחצר שעירבה התם כיון דמנטרי מאני דבתים בחצר דאפוקי אתי לאפוקי הכא בחורבה כיון דלא מנטרי מאני דחצר בחורבה לא אתי לאפוקי איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושתייהן מותרות ואם אמר שלא עירבה ושתייהן אסורות לפי שאין נותנים דמנטרי מאני דבתים בחצר לא שרו בהו רבנן דאתי לאפוקי אבל בחורבה לא מנטרי: **ברתני'** * גג גדול סמוך לקטן הגדול מותר

והקטן אסור * חצר * גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה: **גב'** למה לי' למיתני תרתי לרב קתני גג דומיא דחצר מה חצר מוכרא מחיצתא אף * גג נמו מוכרא מחיצתא ולשמאל גג דומיא דחצר מה חצר דקא דרסי לה רבים אף גג נמו דקא דרסי ליה רבים יתיב רבה ורבי זירא ורבה בר רב חנן ויתיב אביי גבייהו ויתיב וקאמרי שמע מינה ממתניתין דיוורי גדולה בקטנה ואין דיוורי קטנה בגדולה כיצד גפנים בגדולה אסור לזרוע את הקטנה ואם זרע זרעין אסורין גפנים

והקטן אסור * חצר * גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה: **גב'** למה לי' למיתני תרתי לרב קתני גג דומיא דחצר מה חצר מוכרא מחיצתא אף * גג נמו מוכרא מחיצתא ולשמאל גג דומיא דחצר מה חצר דקא דרסי לה רבים אף גג נמו דקא דרסי ליה רבים יתיב רבה ורבי זירא ורבה בר רב חנן ויתיב אביי גבייהו ויתיב וקאמרי שמע מינה ממתניתין דיוורי גדולה בקטנה ואין דיוורי קטנה בגדולה כיצד גפנים בגדולה אסור לזרוע את הקטנה ואם זרע זרעין אסורין גפנים

שכיחי לא חיישינן דסתמא כי משתמש איניש צביתא ואלא חצירה. מיהו קשיא לי אמאי אסר אבא לשעירבה דקאמר רב להיתר קאמר גזרי חצירות אמאי גזר משום דכיון דמינטרי כלים בחצר שכיחי לאפוקי מאני טובא וחיישינן דלמא מחלפי מאני צבתים דהלך ומפקי לחצירתה שרי נשמרים גם צבוחה אבל חורבה לא עבדי בה איניש לאפוקי מאני טובא: איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושסיהן מותרות ואם סאמר שסיהן אסורות. וטעמא משום דשמעינן ליה לאבא דקאמר אבל עירבו לא אלמא על כרחך אפילו דחקת למילתיה דאבא לאוקומא להאי דלמר דלמטרל כליה לשלל עירבה אבל שלא עירבה מותרת לתוך שעירבה שמעינן מיהא דאין נותנין שלא עירבה אלמא גזר בעירבה משום מאני צבתים וצבורה נמי על כרחך שעירבה אסורה בה ובי אמר אבא דיהצי לה לתרוייהו לאיסורא קאמר לא דמי: הסם. גבי חצירות כיון דמינטרי מאני טובא וחיישינן דלא ליפוק לה מאני צבתים אבל חורבה לא: **ברתני' הגדול מותר.** להכניס לו כלי הבית שלמטה ואין בני קטן אסרין עליו דלגבי גדול הך פרכה פסח הוא דשרי בגיפופי וכגון דאין הפרכה יותר מעשר אבל קטן אסור לו להוציא כלי הבית דעני גדול אסרי עליה דנפך לו צמלוהו. ודברי הכל היא דאפילו ר' מאיר לא אמר גגין רשות אחת אלא לכלים ששבתו צמון אבל לכלים ששבתו צבתים לא דומיא דחצר קטנה שפירא לגדולה דלכילי עלמא חצירות רשות אחת הן ולענין כלי צבתים אסרה גדולה אקטנה: גדולה מותרת. להוציא כלי הצבתים שבה אם עירבה לעלמה ולא אסרי עלה בני קטנה: **גב' פירסי.** חצר וגג: מה חצר דמינטרי מחליף. שפירי יש לה מתיחות: איך גג. נהי נמי דשרינן ליה צבתיחות תחתונות משום גוד אסיק מיהו מתיחות יכרות בעינין שלא יהא גג צולט חוצה להם דאי לא מתיכרא לא אמרינן גוד אסיק וגדול נמי אסור דאין לו שום מתיחה וכל שאין לו מתיחות אינו רשות היחיד. כל גגין שלהן חצירות היו ולא משופעין: ועשמואל דלמר [פ"ט.] אפילו לא מתיכרא אמרינן גוד אסיק להכי מתינה גבי הדדי דמה חצר דדרסי לה רבים אף גג האי דקמני קטן אסור משום דדרסי רבים מזה לזה דהוי לה מחילה תחתונה שצביהם מחילה נדרסת ולא מניית למיגד ואסוקה אבל לא חצר דרסי צהן אף קטן שרי דאמרינן גוד אסיק ותפסיק המחילה צביהם ואל"ר דמכסיא ולא מתיכרא: דיווי גדולה. מושלין בקטנה ומושקין אותה אל"ן: ואין דיווי קטנה. מושלין בגדולה למושבה אל"ן: אסור לזרוע את הפטמה. דכמאן דהויא קטנה כולה צמון גדולה דמי ואפילו מרחיק ארבע אמות מן הגפנים שאפילו צמון הגדולה מותר להרחיק ולזרוע הכא אסור דקמני מנתי' מפני שהיא כפתחה של גדולה אלמא כולה כחד פסח משוה לה: (ג) גפנים מותרין. דהא אין דיווי קטנה מושלין בגדולה: גפנים

א ה טור ש"ע א"ח סי' ע"ד
 ב מ"י פ"ג מהלכות עירובין הלכה כ' סג' ג' לזוין ס' וישן א טור ש"ע א"ח ע"ס קע"ג:
 ד ו טו"ע"ג ע"ס קע"ד ו"י ע"ס קע"ד:
 ח ד מ"י פ"ג מהלכות כלאים הלכה ט"ו וטו"ע"ג י"ד סי' ר"ט קע"ג מט:

רבינו חננאל

ומי א"ר יוחנן הלכה כר' שמעון. דמי כיון גג בין חצר רשות אחת הן, והא איהו דאמר הלכה כסתם אילו עולין מוכן ואוכלין, ואילו עולין מוכן ואוכלין, ויורידו למטה. ואי רשות אחת הן אמאי לא יורידו למטה. ואפריקין, מאי לא אמר אף לשעירבה ושתייהן אסורות וא"ת שתיהן מותרות מפני מה אין נותנין חצר שלא עירבה לחצר שעירבה התם כיון דמנטרי מאני דבתים בחצר שרו. איני הוא חני אפילו בחצר אסור. ודחי ר' רבי לא שנאה ר' חייא מניין לו, כלומר דבר שלא שנוא (רבי) במשנתנו ר' חייא תלמיד ר' מנין (ה) בידו משנה שלא שנאה רבי, מכלל זו שאינה שנויה במשנתנו לאו דסמכא היא. אימבר שתי חצירות וחורבה אחת ביניהן. חצירה אחת עירבה עם הבתים והאחרת לא עירבה, אמר רב (הונא) נותנין חורבה לזו, לאוהר שלא עירבה. אבל [אין] נותנין אותה לאוהר שעירבה. גזירה שמא יוציא מני דקנו שביחה וצבתים מן הבתים לחצר וכן חציר לחורבה. חייא בר רב כ"ר. איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף נותנין זו החורבה גם חציר שעירבה ושניהן מותרות אף בחורבה, וא"ת מפני מה אין נותנין חצר עירבה לחצר שעירבה, ונאמר כי כל החצירות רשות אחת הן. התם בחצירות כיון דמינטרי מני דבתים חציר אתו לאפוקיהו בחצר שלא עירבה, אבל החורבה לא מינטרי, הילכך לא (אתי) גזרינן גזירה דילמא אתי לאפוקי מני דבתים חציר חורבה. מתיב גג גדול סמוך לגג קטן כ"ר. למה לי למיתנא גג ולמה לי למיתנא חצר. לרב קתני גג דומיא דחצר מה חצר דמינטרי מחיצתא אף גג דומיא דחצר מה חצר דקא דרסי לה רבים, אף גג דרסי לה רבים, אף גג

אע"פ דרסי ליה רבים שרי. חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה אסורה. כשחצוי לומר דיוורי גדולה בקטנה, כלומר כל הדר בגדולה כאלו בקטנה הו' דמי, ושתקטנה כאלו של גדולה היא, ואין דיווי קטנה חשובין מכלל דירה הגדולה. וכשני אם יהיו בגדולה שריגי גפנים, אסור לזרוע בקטנה שחשובין הגפנים שבגדולה כאלו גם בקטנה הן נטועים, ואם זרע בקטנה נאסרו אותן הורעים.